

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Tandem urgentibus Romanam urbem fatis, Paschalis in carcerem ab Henrico conjectus, privilegium investiturarum ei concedere adactus est.
Ex verbis hujus privilegij colligitur quid juris antea ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

conglutinandam profuisset istud collo-
quium, Henricus Imperator Italiam bello
periit. Quo factum est ut Paschalis Papa ad
paetionem venerit, quæ extat in Chronico
Cassinensi lib. i v. cap. xxxvii. & in epi-
stola Paschalis ad Imperatorem, in qua præ-
cipit ut Episcopi Henrico Imperatori suc-
cessoribusque ejus remittant Regalia, id est,
ut ipse explicat, civitates, ducatus, mar-
chionatus, monetas, dominationes, & reli-
qua feuda ad Imperij servitium pertinentia,
néve illa deinceps occupent absque con-
sensu Imperatoris. Sed vicissim, his ita con-
stitutis, dimitti ab Imperatore mandat jus
investiturarum Episcoporum, & ut Eccle-
sias ille liberas esse permittat cum oblatio-
nibus earumque patrimonii, quæ non per-
tinent ad regnum. Hæc sunt verba Pascha-
lis in epistola xxi. ad Henricum data: *In*
vestri regni partibus Episcopi vel Abbates adeo
civis secularibus occupantur comitatum assidue
frequentare & militiam exercere cogantur. Infrā:
Ministri vero altaris, ministri Curiæ facti sunt:
quia civitates, ducatus, marchionatus, monetas,
* turres, & cetera ad regni servitium pertinentia
à Regibus acceperunt. Unde etiam mos Ecclesie
intolerabilis inolevit ut electi Episcopi nullo modo
consecrationem acciperent nisi prius per manum
regiam investirentur. Infrā: Tibi itaque, fili ca-
rissime, & regno Regalia illa dimittenda precipi-
mus que ad regnum manifestè pertinebant tempore
Caroli, Ludovici, Ottonis, & ceterorum prede-
cessorum tuorum. Interdicimus, etiam ne qui Epis-
coporum vel Abbatum eadē Regalia invadant,
id est, civitates, ducatus, marchias, comitatus,
monetas, telonium, mercatum, advocatas, jura
centurionum, & * turres que regni erant, cum
pertinentiis suis, * militiam & castra; & ne se
deinceps, nisi per gratiam Regis, de ipsis Regali-
bus intrrompant. Sed nec posteris nostris licet,
qui post nos in apostolica sede successuri sunt, aust-
re aut regnum super hoc inquietare negotio.

I V. Postquam autem Romam perven-
tum fuit, Henricus pœta & sacramenta sua
violans, Paschalem Papam ac nonnullos
Episcopos & Cardinales in carcерem con-
jecit, & ab eo extortis privilegiis investi-
turarum. Magni porrò momenti illud est,
quod ex eo colligatur veruſta illa consuetu-
do cui tantopere contradicebant Summi
Pontifices. Extat autem apud Florentium
Vigornensem ad annum M C XI. & apud
Willemum Malmeburensem in libro quin-
to de gestis Regum Anglorum. *Illam igitur*
dignitatis prerogativam, inquit Paschalis Pa-
pa in eo privilegio, quam predecessores nostri
vestris predecessoribus catholicis Imperatoribus
concesserunt, nos quoque dilectioni tue concedi-
mus & presentis privilegij pagina confirmamus,

ut regni tui Episcopis, liberè præter violentiam &
simoniam electis, investituram virge & anuli
*conferas. Post investitionem vero canonice conse-
crationem accipiant ab Episcopo ad quem perti-
nuerit. Si quis autem à clero & à populo præter*
*tuum assensum electus fuerit, nisi à te investi-
tetur, à nomine consecratur. Sane Episcopi & Ar-
chiepiscopi libertatem habent à te investitos Epis-
copos & Abbates canonice consecrandi. Predeces-
sores enim vestri Ecclesiæ regni sui tantis Re-
galium suorum beneficis ampliarunt ut regnum*
ipsum Episcoporum maximè & Abbatum presidiis
oporteat communiri, & populares dissensiones,
*que in electionibus contingunt, regali oporteat ma-
jestate compesci.*

V. Privilgium illud vocatum est pravi-
legium & revocatum in synodo Romana
quam anno sequenti millesimo centesimo
duodecimo Paschalis Papa convocavit.
Disputatum autem est ea tempestate an per-
tinacia illa propugnandarum investitura-
rum hæresis esset, ut Romæ ferebatur. Ivo
sententiam suam aperte explicat ad Ioan-
nem Archiepiscopum Lugdunensem scribi-
bens. Contendit autem investitaram dici
non posse hæresim, cum ad fidei materiam
nullatenus pertineat, & cum in sola ejus
manuali actione versetur qui dat & ejus qui
accipit. Si tamen aliquis laicus reperiretur
adeo stolidus & vecors ut sibi perfaudeat se,
cum baculum tradit, conferre aliquod sa-
cramentum aut effectum sacramenti cuiuspi-
am ecclæsticæ, habendum eum pro ha-
retico, non quidem ratione investitura manu-
alis, sed ob diabolicalm illius præsumptionem.
Addit vero investitaram illam manu-
alem à laicis factam, si res ad vivum & accu-
ratè excutiantur, invasionem esse juris alieni
& sacrilegam præsumptionem, quam
oporteat omnino rescindere pro libertate &
honestate Ecclesiæ, si quidem id fieri pos-
sit absque detrimento pacis. Demum con-
cludit tollendam esse investitaram, ubi id
obtineri poterit absque schismate, sed illuc
supercedendum esse remediū ubi certum ef-
fice cognoscitur periculum schismatis. Quo
loco observandum est, Ivonem, tametsi ni-
hil hæreticum esse scribat in investitura quæ
fit per traditionem baculi, præsumptionem
tamen heic esse & quoddam sacrilegij ge-
nus existimare, licet in epistola sexaginta
hunc usum scripserit esse indifferentem. Sed
jam se aliquo modo accommodare volebat
ad anathemata quæ dicta recenter fuerant
in hac materia.

V. At Ioannes Lugdunensis Archiep-
copus Ivoni respondens, faretur quidem in-
vestitaram exteriorem à laico factam non
esse propriæ hæresim; sed tamen contendit

* Leg. curie, ex
Chronico Calli-
nei.

* Leg. curie

* Leg. militaria
castra, ex Chrono-
Callin.